

# Sverige drar tillbaka sin anmälan till Deaflympics

17 januari 2024

Foto: SDI

***Svenska Dövidrottsförbundet skriver i ett pressmeddelande att de drar tillbaka sin anmälan till Deaflympics nu i vinter. Anledningen är brist på information och förändring av tävlingsplats samt det rådande säkerhetsläget.***

Nu i mars går den 20:e upplagan av Vinter Deaflympics i Turkiet. Platsen för tävlingarna meddelades så sent som i mars 2023, vilket gav en kort förberedelsestid för förbundet att boka resor och hotell. Dessutom har de exakta tävlingsplatserna flyttats, vilket försvårat planeringsarbetet och ökat utgifterna.

I dagsläget befinner sig svenskar i ett säkerhetsläge som är hotat av attentat. Utrikesdepartementet avråder resor till vissa områden i Turkiet, dock inte just området för Deaflympics tävlingar. Svenska Dövidrottsförbundet samt flera av de aktiva och ledarna känner dock en oro vilket gör att ett övervägande gjorts som lett till detta beslut.

Sverige är inte det första landet att dra sig ur tävlingarna. Tidigare har till exempel Finland, USA och Kanada tagit samma beslut.

**Maria Norberg**

nyhet@teckenbro.com

---

## Döv huvudrollsinnnehavare i

# Marvels nya serie "Echo"

17 januari 2024

Foto: Adobe Stock

***I en av Marvels senaste serier "Echo" kliver döva Alaqua Cox fram som huvudrollsinnehavare. Hon är 26 år och har tidigare haft en biroll i "Hawkeye". I "Echo" återvänder karaktären Maya Lopez till sin barndomsstad för att konfrontera sitt förflutna och fortsätta sin kamp mot skurkar.***

Alaqua delar upplevelser med sin rollfigur Maya och lyfter i serien fram de gemensamma trauman de upplevt i barndomen. Maya Lopez är döv och har förlorat ett ben, en situation som delas av Alaqua. Alaquas barndomsoperationer har format henne till den kämpe hon är idag.

Serien ligger i den mer realistiska sfären, likt "The Punisher," "Daredevil," och "Hawkeye". Vincent D'Onofrio, som medverkade i de två sistnämnda, har i "Echo" en betydande roll som skurken Wilson "Kingpin" Fisk. Rollfigurerna Fisk och Maya kommer att ha en djupare relation.

Alaqua genomför de flesta av sina actionscener själv och intygar att hennes idrottsliga förflutna har bidragit till hennes styrka. Efter att ha fått rollen tränade hon fem dagar i veckan med ett eget stuntteam, lärde sig koreografier och specifika rörelser.

"Echo" är betydligt mer våldsam än flera andra Marvel-produktioner. Seriens råare och mer realistiska ton är alltid förankrad i Mayas berättelse. Producenten Brad Winderbaum menar att detta är nödvändigt för att spegla Mayas karaktär, en person med en våldsam bakgrund som måste konfrontera även sina nära för att utvecklas och förändras.

Från den 10 januari kan man se serien på Disney+.

**Tine Hedin**

nyhet@teckenbro.com

---

# Döv helikopterpilot - en möjlighet

17 januari 2024

Foto: Adobe stock

***I delstaten Delaware, USA, flyger Mike Friess, 53, över landsbygden i en Enstrom 280FX varje månad. Som döv pilot har han utvecklat en unik förmåga att känna varje rörelse på helikoptern genom intensiv koncentration och taoistisk meditation.***

Med 300 flygtimmar är Mike nu en av få döva helikopterpiloter som finns. I USA kan döva individer få olika pilotcertifikat. Mike vill uppmuntra andra döva att följa hans fotspår inom olika flygsammanhang som döv pilot och hoppas därför att teknologin utvecklas för att minska befintliga flyghinder för döva piloter.

Mike trodde först att det var omöjligt att få licens men slutligen blev han uppmanad att följa sin dröm. Mike erhöll sitt privata pilotcertifikat 1997, vid 27 års ålder, efter cirka tre års deltidsstudier. Han tränade tillsammans med sin flyglärare och vän, Harry Griffith, som uppmanade Mike att göra verklighet av sin dröm. Efter att ha tagit lektioner i markskola med en annan instruktör, studerat läroböcker och använt teckenspråkstolk vid muntliga lektioner började Mike och Harry en träningsflyga. Genom att använda teckenspråkstolk kunde Mike gå igenom helikoptern noggrant på marken. I cockpit förlitade sig Mike på en ljusplatta som uppmanade honom att dra i en viss spak eller trycka på en viss knapp.

Trots licensen finns det vissa saker han inte får göra, nämligen att flyga på vissa flygplatser, ta en yrkeslicens samt flyga inom militären. Som döv kan man i USA få ett studentpilotscertifikat, ett privat pilotcertifikat och i vissa fall ett kommersiellt certifikat som är till exempelvis yrken inom jordbruksflygning som inte kräver radiokommunikation. Döva får inte flyga i luftrumklass B, C eller D på grund av radiokommunikation med flygtrafikledningen.

I framtiden har den amerikanska federala luftfartsmyndigheten, FAA, spekulerat i att nya cockpitgränssnitt som överför väderinformation och andra digitala kommunikationsverktyg kan möjliggöra för döva piloter att få ytterligare typer av pilotcertifikat och ta bort befintliga hinder för flygning.

Mike menar att döva människor kan göra samma saker som andra. Han vill se det bli så normaliserat att det finns döva piloter över hela världen och han tror att dagens döva barn har större chans till att bli piloter än de döva vuxna haft.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com

---

# Regeringen inkluderar svenskt teckenspråk i Äldreomsorgslyftet

17 januari 2024

Foto: Kristian Pohl AB/Regeringskansliet

***Regeringen meddelade den 11 januari att man beslutat förlänga och utveckla Äldreomsorgslyftet fram till 2026. Äldreomsorgslyftet är ett statsbidrag som kommunerna kan söka. Vid en pressbriefing på finansdepartementet berättade Äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje att satsningen kommer att inkludera utbildning i nationella minoritetsspråk och teckenspråk, för att bättre möta behoven hos personalen inom äldreomsorgen.***

Regeringen betonar vikten av att utveckla och stärka äldreomsorgen för att säkerställa en hög kvalitet och säkerhet för de äldre medborgarna. Med en budget på 1,7 miljarder kronor per år under de kommande tre åren kommer Äldreomsorgslyftet nu fokusera på att bredda språkutbildningen för omsorgspersonal i kommunerna. Tidigare har endast det svenska språket inkluderats i utbildningsinsatserna, men regeringen strävar nu efter att ge omsorgspersonalen möjligheten att utbilda sig även i de nationella minoritetsspråken samt i teckenspråk.

Regeringen ser kompetensförsörjningen som en central utmaning inom äldreomsorgen och anser att Äldreomsorgslyftet har varit ett framgångsrikt verktyg för att öka kompetensen och förbättra kvaliteten och patientsäkerheten.

Genom att inkludera fler språk i utbildningen hoppas man kunna öka tillgängligheten och kommunikationsmöjligheterna för personalen.

Socialstyrelsen får nu i uppdrag att fördela statsbidraget till kommunerna för att stödja och genomföra det utvecklade Äldreomsorgslyftet.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

---

## Snart har You too premiär

17 januari 2024

Foto: Riksteatern Crea

***Teckenrapport* fick möjlighet att närvara vid en förhandsvisning av Riksteatern Creas nya föreställning "You too". Den officiella premiären är nu på onsdag, 17 januari och sker digitalt via Zoom. I föreställningen är Josephine Kirkegaard och Winona Guyon skådespelare, regisserade av Mindy Drapsa.**

Föreställningens scen utspelar sig i ett Zoom-samtal vilket gör att vi tittare får en känsla av att vi bevittnar ett privatsamtal mellan reportern och ordföranden som tar upp ett tabubelagt ämne; kvinnovåld. Ämnet som tas upp är viktigt i dagens samhälle och det ligger i tiden att göra en produktion om ämnet. Föreställningen kan vara jobbig att se för somliga på grund av eventuellt igenkännande men också tankeväckande för andra då man kan fundera över den våld som finns i nära relationer runt sig.

Det är första gången vi får se en digital produktion av Riksteatern Crea, via Zoom. Det innebär att man kan välja var man vill se föreställningen. Det känns annorlunda att se en föreställning via Zoom om man jämför det med en föreställning på scen men det fungerar då ämnet och miljön känns helt rätt i sammanhanget.

Riksteatern Crea beskriver föreställningen så här: " Den svenska journalisten Sara gör en digital intervju med Camille, ordförande i en fransk skyddsförening för kvinnor. Samtalet som ursprungligen var tänkt att handla om våld i hemmet, utvecklas snabbt till en förtrolig diskussion. Samtalet kretsar kring hur det är att leva i en destruktiv relation när man tillhör en minoritetsgrupp, i detta fall den döva minoriteten. Tillsammans reflekterar kvinnorna över vilka konsekvenser som kan uppstå på grund av den tystnadskultur som omger dövsamhället.

En central fråga uppstår - finns det en väg ut ur en destruktiv relation? Under samtalets gång kommer djupt dolda hemligheter upp till ytan. Vem är egentligen offret och vem är förövaren - vad är det som inte får berättas? Det visar sig att inget är som de båda kvinnorna förväntat sig."

Skådespelarna skildrar sina roller på ett bra sätt som är gripande. Den dansk-svenska skådespelaren Josephine visar på ett talangfullt skådespeleri trots att detta är hennes första teaterföreställning.

Den här föreställningen är ett samarbete mellan Riksteatern Crea, International Visual Theatre och CinéSourds och framförs på internationella tecken. Föreställningarna kommer att sändas vid nio tillfällen.

**Kenny Åkesson**

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

---

# "Skuggan" Stefan inte längre en skugga!

17 januari 2024

Foto: SDI

***Stefan 'Skuggan' Franzén har efter sju års tålmod och disciplinärt arbete tagit ett steg ut ur skuggan av den mer omtalade Simon 'Clowen' Sharapo.***

I helgens Örebro Indoor Games 2024 i Tybblelundshallen utmanade Stefan Simon på 60 meter. Simon är känd som Nordens snabbaste döva sprinter. I det intensiva försöksheatet korsade Stefan och Simon mållinjen samtidigt och Simon vann med knapp marginal. I finalen satte Stefan emellertid punkt för en sjuårig period när han besegrade Simon och tog hem silvermedaljen med en imponerande tid på 7.01 sekunder – endast tre hundradelar från nordiskt rekord för döva. Inte nog med det, Stefan slog sin landslagssprintränaren Lion Martinez i samma final.

En intervju med Stefan kan ses på Svensk Dövfriidrotts Facebooksida där han beskriver sina känslor efter loppet.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

---

# Succé för döva skidåkaren Liam Itämaa i Deaf Ski Europacup 2024

17 januari 2024

Foto: Privat

***I helgen imponerade den unga skidtalangen Liam Itämaa stort i Deaf Ski Europacup 2024 i Innsbruck/Tirol i Österrike. Tävlingarna inkluderade Super-G, storslalom och slalom. Liam, född 2010, var den yngsta junioren och konkurrerade med juniorer som var sju år äldre.***

Trots att vädret verkade lovande blev tävlingarna utmanande och krävde skicklighet och uthållighet från alla deltagare. Liam, som till vardags går i årskurs 7 på Kristinaskolan i Härnösand, stod inför en tuff uppgift när han tävlade mot herrar födda 2003-2010.

Liam avslutade tävlingarna med en imponerande andra plats i storslalom och en tredje plats i Super-G. Sammanlagt placerade sig Liam på en sjätte plats när alla

seniorer räknades in i storslalom. Detta visar att svensk dövidrott har en talang som vi kan räkna med att följa i framtida internationella tävlingar.

Att vara bland de bästa i en grupp om 26 startande juniorer är en bedrift i sig, och för Liam var det verkligen en framgångsrik helg. Även om det inte blev någon pallplats i slalomen kunde Liam stoltsera med en femte plats på den svåra banan där en tredjedel av deltagarna inte lyckades fullfölja sina åk på grund av uråkning.

Liams insatser i Deaf Ski Europacup 2024 kommer säkerligen att inspirera och motivera andra unga idrottare. Vi ser fram emot att följa Liams fortsatta framgångar och önskar honom stort grattis till helgens imponerande prestationer.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

---

# Studenter i Gambia kämpar mot diskriminering och isolering

17 januari 2024

Foto: gambiandeafchildren.com

***I en serie av intervjuer har studenter med funktionsnedsättningar i Gambia gett röst åt sina upplevelser och avslöjat en verklighet präglad av socialt stigma och diskriminering. Deras berättelser belyser djupt rotade problem som påverkar deras självkänsla och deltagande i skolaktiviteter.***

I berättelserna uttrycker en majoritet av studenterna en stark oro över hur stigmatisering och marginalisering påverkar deras välbefinnande och integration i klassrummet. Studenterna kräver att regeringen genomför ett initiativ för att öka medvetenheten om funktionsnedsättningar bland elever, lärare och personal.

Samtidigt uppmanar studenterna till öppna diskussioner om hur diskrimineringen och isoleringen påverkar individer och samhället.

Mamie Mendy, en lärare vid St. John School for the Deaf, uttrycker sin sorg över de hinder som barnen möter i skolan. Hon påpekar att elever med tal- eller hörselnedsättningar kämpar med kommunikationen som har lett till att de blir isolerade och det försvårar deras interaktion med sina kamrater.

Social isolering är tydligt hos dessa studenter. Den beror på fysiska hinder, kommunikationssvårigheter och sociala fördomar. För att minska denna isolering betonar Mamie vikten av inkludering i vanliga klasser, främjande av en inkluderande skolkultur samt utbildning av elever och personal.

Mariama Darboe, en elev vid skolan, berättar att hon tycker att det är okej att vara döv men påpekar det sociala priset som betalas. Hon och hennes sex döva bröder möter regelbundet ignorans från samhället, vilket påverkar deras mental hälsa och utesluter dem från viktiga händelser och information.

En representant från Gambias dövförening, Mariama Baldeh, beskriver liknande utmaningar. Föreningen kämpar för tillgång till teckenspråkstolkare i skolan men trots deras ansträngningar saknas idag det stöd som eleverna behöver för att möjliggöra deras fulla deltagande och utbildning.

Lamin Ceesay, vice ordförande för Gambias förbund för personer med funktionsnedsättning, betonar att utbildning är nyckeln till deltagande och möjligheter. Han konstaterar dock att många av de döva studenterna saknar tillräckligt stöd för att nå högre utbildning eller anständiga arbeten.

**Kenny Åkesson**

nyhet@teckenbro.com

---

# Nyblivna föräldrar lärde läkare teckenspråk för att rädda sina barn

17 januari 2024

Foto: Adobe stock

***Marri Bhagyamma och Marri Raj Kumar, ett dövt par i Hyderabad, Indien, ställdes inför en tuff situation när de födde tvillingar - en pojke och en flicka, för tidigt. Pojken vägde då 900 gram och flickan 540 gram. Pojken drabbades av en allvarlig maginfektion som krävde akut kirurgi.***

Marri, 47 år gammal, hade haft flera misslyckade graviditeter innan hon nyligen födde tvillingarna för tidigt. Den tidiga födseln berodde på hälsokomplikationer som begränsade blodflödet till livmodern vilket ledde till att den sju månader långa graviditeten blev komplicerad på grund av graviditetsdiabetes och graviditetshypertoni.

Paret stötte på hinder när de försökte kommunicera med läkarna angående deras nyfödda barns vård. Som en insats för att underlätta kommunikationen anställdes en teckenspråkstolk till en början, men det fungerade inte alls. Då tog den nyblivne pappan, Marri Raj, själv initiativet att lära sjukhuspersonalen teckenspråk för att kunna rädda sina nyfödda barn. Tack vare det kunde paret inom bara två veckor kommunicera effektivt med ett team av läkare och personal.

Den nyfödda sonens hälsotillstånd försämrades och trots deras hängivna ansträngningar kunde de inte rädda hans liv.

Efter 79 dagar av intensiv vård och behandling skrevs den lilla flickan ut från sjukhuset, med en vikt på 1,8 kg. Avdelningsansvarige D. Sujata uttryckte sin förvåning och beundran över parets omsorg och engagemang för sin dotter. "Till en början oroade jag mig för hur de skulle kunna förstå om barnet grät eller var hungrigt mitt i natten, men jag blev lättad när jag såg hur friskt barnet såg ut vid vår senaste kontroll," sa hon.

**Kenny Åkesson**

# En döv DNA bland de 264 individerna i rymden

17 januari 2024

Foto: Celestis.com

***Den 8 januari inleddes en historisk rymdresa till månen som höjt förväntningarna på en resa ut i det okända. Anledningen är att DNA från en alumn från Illinois School for the Deaf finns med på resan. Michael Dennis McKinney Sr. är en del av projektet hos företaget Celestis kallat Enterprise Flight. Med i expeditionen finns kapslar innehållandes antingen mänskliga kvarlevor eller DNA-prover från 264 personer. Bland dessa finns exempelvis "Star Trek"-skaparen Gene Roddenberry, science fiction-författaren Arthur C. Clarke och tidigare presidenter som George Washington, John F. Kennedy och Dwight D. Eisenhower. Dessa kapslar ombord på raketerna öppnar dörren till framtida forskning.***

Michael avled 2018 vid 60 års ålder men efterlämnar nu ett arv som sträcker sig långt bortom jordens gränser. Född i en värld där hans dövhet inte passade in, kämpade han mot tidsandan och lade grunden på Illinois School for the Deaf, där han lärde sig ASL, amerikanskt teckenspråk, och tog examen 1977. Genom att använda sin utbildning vid NTID, National Technical Institute for the Deaf, blev han en skicklig labbtekniker på Basler Electric.

En av Michaels söner, Sam McKinney, berättar att hans far, trots sin dövhet, hade drömmar om att bli astronaut och var en hängiven rymdentusiast. Medan Michael uppfostrade sin familj älskade han att uppfinna och att resa. Men det var Michaels passion för rymden som var en central del i hans liv. Passionen uttryckte sig i hans intresse för rymdobservationer och Space X. Michael ägnade sig åt allt från att studera varje detalj i Mercury- och Apollo-uppdragen till att fascineras av NASA TV och SpaceX-lanseringarna.

Trots att Michael inte längre är bland oss kommer hans närvaro nu att sträcka sig långt bortom jordens atmosfär, tillsammans med andra banbrytande individer som också deltar i rymdexpeditionen. Detta episka avsked till en passionerad rymdentusiast symboliserar inte bara en personlig resa utan representerar också en milstolpe för människans strävan att utforska det okända.

Företaget Celestis hoppas genom denna expedition bli det första privata företaget att landa på månen. Resan tar ungefär 15 dagar. Bara timmar efter starten från Cape Canaveral Space Force Station i Florida drabbades de av bränsleförlust. Händelse riskerar att påverka landaren Peregrines landning på månen, som inte blir så mjuk. I dagsläget läcker det fortfarande bränsle från raketten, som ännu inte kommit fram till månen.

**Kenny Åkesson**

nyhet@teckenbro.com